

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMINEN YHTENÄ KOKONAISUUTENA JA OSANA SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUITA

Lääkärikartelli ry, jonka jäseninä ovat kaikki Lääkäriliitot, toteaa, että ympäristöterveydenhuolto tulee ennaltaehkäisevänä kansanterveystyönä ja osana perusterveydenhuoltoa säilyttää yhtenä kokonaisuutena ja järjestää yhdessä sote-palveluiden kanssa.

Vahvan kansallisen ohjauksen avulla ympäristöterveydenhuolto saadaan palvelemaan tehokkaasti, laadukkaasti ja yhdenvertaisesti toimijoita ja kansalaisia. Onnistuessaan hyvin, ympäristöterveydenhuollon keinoin kyetään ehkäisemään suuria terveydellisiä ja taloudellisia haittoja.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristöstä ihmisille ja eläimille aiheutuvia terveyshaittoja. Tavoitteena on yksi ja yhteinen terveys; ihmisten ja eläinten yhteisten terveysvaarojen ja uhkatekijöiden (mm. zoonootit) keskitetty hallinta ja torjuntatoimenpiteiden koordinointi. Terveiden edistämiseen ja väestön terveyden ylläpitämiseen vaikuttavat merkittävästi muun muassa lääkkeiden, erityisesti antibiootien käyttö seura- ja tuotantoeläimille. Mikrobilääkkeiden hallittu käyttö vähentää vastustuskykyisten mikrobien aiheuttamaa tautipainetta myös ihmisille. Elintarvikkeiden turvallisuuden ja terveydellisyyden valvonta sekä elinolosuhteiden terveydellisyyden turvaaminen vaikuttavat sekä ihmisten että eläinten hyvinvointiin.

Ympäristöterveydenhuollon; elintarvikevalvonnan, eläinlääkintähuollon ja terveydensuojelun järjestäminen yhtenä kokonaisuutena on kustannustehokasta. Sama henkilökunta valvoo kohdetta sen sijaan, että sitä käy valvomassa eri organisaatioiden henkilöt.

Ympäristöterveydenhuolto on nykyisin järjestetty peruskuntia suuremmilla alueilla ns. yhteistoiminta-alueilla. Tällä on pyritty turvaamaan tekijöiden riittävä osaaminen ja valvonnan puolueettomuus. Valvontatehtävät ovat monitahoinen asiakokonaisuus, joka vaatii valvojilta hyvää osaamista ja perehtyneisyyttä. Tehokkuuden varmistamiseksi tehtävät voitaisiin tuottaa nykyisen kaltaisilla alueilla. Ympäristöterveydenhuollon valvonnan ja eläinlääkinnän perustason palvelut voidaan näillä alueilla toteuttaa riittävinä ja yhdenvertaisesti ja samalla riittävän lähellä. Yhteistoiminta-alueita on maassamme nykyisin noin 60.

Valvonnan puolueettomuutta tukee se, että valvontakohteiden, kuten koulujen ja päiväkotien haltijat ja valvojat eivät ole saman johdon alaisuudessa. Mikäli viranomaisen ja valvontakohde ovat osa samaa organisaatiota, ei viranomaisen objektiivisuutta, puolueettomuutta ja jääviyttä voida riittäväällä tavalla varmentaa.

Lääkärikartelli esittää, että sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamisen valmistelussa huomioidaan yhteinen terveys näkökulma.

Lääkärikartelli ry

Heikki Pälve
puheenjohtaja